

Mani Vladinin kapu önü doluydu insannan. Oradan kısa ara aşırı hep işidilärdi kemençä, garmoni hem daul sesi. Vladi everärdi kızını Stankayı Çadır rayonunda bir küyüä.

Geçen cumaayadak Stanka işledi ana küyündä kolhozda yapı işçisi, kırcı. O her sabaa, bir elindä – sepet, birindä – kazma ya da diiren, geçärdi işä üüredicilerin evinin hem şkolanın arasında. O savaşmazdı bir kerä bilä görümnü olmaa bişeylän. Diil balaban, doluca suratlı, ondokuz yaşında, o siirek sokulardı lafa, hep bir gülümserdi pak, açık gülümsemäklän. Küüdä yoktu insan, iştmiş olsun, o birinnän çekişsin. Şindi o hepsinä göründü, nicä göktä gün, da hepsinin canı acıdı, ani o gider küüdän.

Pazar günü taa sabaalendän evi sardılar gençlär. Saat ikinin dolayında tokatların yanına geldi üç ük maşinası hem bir açık-maavi “Moskviç”. Ük maşinaların birinä, oynayarak, döneräk, üklettilär gelinin gözäl çiizlerini: kadrelli yapaa döşeklerini, bürüncük üzü yorgannarını, krahmallı, kaar gibi biyaz üzlü yastıklarını, çevrelerini.

İçerdän çıktı gelinnän güvää, üç kerä geçtilär maşa üstündän da, al şiritlän baali, yanar mumnarlan ellerindä, sarılı saadiçlan, kresnişaylan, deverlän gittilär patlak suvalı klisenin önünä patredä çıkmää.

Gelin – nicä padişahkaydı. Uzun tülüün hodul buruşuklarının koronası gercik sarardı onun düz taralı başını. Onun yakışıklı suratı dürtär hem çekiciydi. Ona, angısı herkerä giinmiş sade sıradakı, tantanasız rubaya, annadılmaz yaraşardılar bu biyaz fistan, biyaz tül, tülüün altında saçlarına örülü turuncu şiritlän yalabık tellär. Ayaklarında biyaz çoraplar hem üusek ökçeli, biyaz emenilär yapardılar onu taa balaban, kıymetli.

Patredä çıkmak bitti. İki boş ük maşinasına pindilär güveenin tarafından senselelär hem başka düüncülär. Gelinnän güveeyi teklif ettilär yalabık “Moskviçä”, da, gelärdi, ani sansın maşına da sevindi, açan Stanka sakinni iildi da girdi onun içünä.

Meydanda insannar sa taa çok vakıt daalışmadılar. Onnarin bakışını şindi çekärdi ev, neredän çıktı gelin. Uzaktan görüner kırnak kireçli duvarlar, maavi boyalı pençerelerdä gözäl dikili, havezlän pliselenmä biyaz perdelär dalgaldılar ürek, annadarak Stankanın işçi elli için, islää ürää hem gülär üzü için.

(Dm. Kara Çoban “**Stakanın düünü**”)

Nº	İtemnär	Ballar	
I.	Verili fragmentä analiz yapın	30	
1.	Verili tekstin fragmentini dikkatli okuyun da aşaadaki soruşlara cuvap verin: a) Neçin Mani Vladinin kapu önü doluydu insannan hem hep işidilärdi kemençä, garmoni hem daul sesi? (1 cümlä). _____ _____ _____	L 0 1	L 0 1
	ä) Neçin insannarın canı acıdı, ani Stanka gider küüdän? (2 cümlä). _____ _____ _____	L 0 1 2	L 0 1 2
	b) Bir düün adetinin yazdırmasını bulun da çıkarın. _____ _____ _____ _____	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3
	c) Neçin insannarın bakışını çekärdi ev, neredän çıktı gelin? (3 cümlä). _____ _____ _____	L 0	L 0

		1	1
		2	2
		3	3
2.	Teksti kullanarak, Stankanın patredini yazdırın. (4 cümhä).	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
3.	Bu tekst sizi neyä terbieder? (3 cümhä).	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3
4.	Verili teksttän üç metafora çıkarın. Bir metaforanın laflarını dooru maanada kullanın.	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
5.	Verili teksttän iki yaraştırmak çıkarın. Bir yaraştırmaklan şasha cümlesi kurun.	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
6.	Tekstin düün adetlerinä görä, angi elementlär büün dä kullanılırlar? Nesoy eni elementlär sindiki zamanda peyda oldular? (5 cümhä).	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6
II.	Gramatika soruşları	30	
1.	a) Aşaadakı laflara teksttän antonim bulun: uzun – _____ çirkin – _____ alçak – _____	L 0 1 2	L 0 1 2

	çeketti - _____ ä) Teksttan çıkarılmış bir antonimnän lafbirleşmesi kurun da ona sintaksis analizini yapın. _____ _____	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3
2.	Teksttan çıkarın: a) bitki abzaştan ikili konsonnan 3 laf da bir laflan soruş cümlesi kurun. _____ _____ _____	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
	ä) bir adlık, bir da işlik, neredä konson dönmesi var. _____ _____	L 0 1 2	L 0 1 2
3.	Tekstin dördüncü payında 4 yardımcı sözayı bulun da çıkarın. _____	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
4.	Teksttan dört işlik çıkarın, onların çalımını, zamanını hem üzünü belli edin. _____	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
5.	Verili fragmenttan 4 izafet konstruktyyasında lafbirleşmelerini çıkarın, kaçinci esaptan izafet belli edin. _____	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
6.	Nışannı cümleyü sintaksis analizi yapın. _____	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6
III.	Mini-yaratma	40	

	<i>“Sofra gözellii – tuz-ekmek, Halkın gözellii – onun kulturası”</i> temasına göre kendi fikirinizi açıklayın (1-1,5 sayfa). Fikirinizi açıklamaa deyni, aşaaadıkı planı esaba alın:	L 0 5 6 8 9 12	L 0 5 6 8 9 12
	- Derin kendi bakışınızı açıklayın, bir uygun çıkış yapın.	6	6
	- Literatura dilinin normalarını hem zenginniini koruyun.	8	8
	- Gagauz avtorların yaratmalarından epizodları yada titataları kullanın.	9	9
		12	12

